

แถลงการณ์

ขอให้ยุติการฟ้องคดีเพื่อปิดปากนักกิจกรรมหรือประชาชน กรณีทนายความ นักกิจกรรมด้านสิทธิเสรีภาพ อานนท์ นำภา

เผยแพร่วันที่ 15 ธันวาคม 2560

จากกรณีที่ศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชนได้เผยแพร่ข้อมูลเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2560 ว่านายอานนท์ นำภา อาชีพทนายความและนักกิจกรรมด้านสิทธิเสรีภาพได้รับหมายเรียกสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ไปพบพนักงานสอบสวน (ร้อยเอกณัฐชนัน มงคลกุล) ในวันที่ 20 ธ.ค. 2560 ณ กองกำกับการ 3 จากกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ปอท.) เนื่องจากมีตำรวจแจ้งความกล่าวโทษนายอานนท์ ในความผิดฐานดูหมิ่นศาล¹ และ ความผิดตาม พ.ร.บ.ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560² โดยยังไม่ได้มีการสอบถามนายอานนท์ นำภา และไม่มี การเปิดเผยรายละเอียดว่าเป็นการดูหมิ่นศาลด้วยข้อความใด อย่างไร และเมื่อใดนั้น

องค์กรสิทธิมนุษยชนตามรายนามด้านล่างนี้ มีความกังวลว่า การใช้พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ ฯ ของทางเจ้าหน้าที่ต่อ ทนายความและนักกิจกรรมอาจเป็นการปิดกั้นเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นจนเกินสมควร และอาจเป็นปิดกั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจการสาธารณะ และการตรวจสอบหน่วยงานรัฐและบุคคลสาธารณะ โดยในกรณีนี้อาจถูกกล่าวอ้างว่า การแจ้งความของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีวัตถุประสงค์ในการกลั่นแกล้ง คุณค่านักกิจกรรมด้านสิทธิเสรีภาพ เนื่องจากนายอานนท์ มีบทบาทในการจัดกิจกรรมด้านส่งเสริมสิทธิเสรีภาพตามหลักการประชาธิปไตยตลอดหลายปีที่ผ่านมา อีกทั้งเป็นทนายความ ให้ความช่วยเหลือต่อผู้ได้รับผลกระทบจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนและกฎหมายโดยตรงและอย่างต่อเนื่อง การที่ทาง เจ้าหน้าที่ตำรวจได้อ้างถึงข้อความในการสื่อสารทางสาธารณะด้วยข้อความดูหมิ่นศาลและความผิดพ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ อาจเข้า ข่ายการฟ้องคดีเพื่อปิดปากนักกิจกรรมหรือประชาชน หรือ SLAPPs (Strategic Litigation against public participation) อันถือว่าการกระทำของรัฐที่ขัดต่อพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะข้อบทที่ 19 ของกติการะหว่าง ประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่ระบุว่าบุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะมีความคิดเห็นโดยปราศจากการแทรกแซง

องค์กรสิทธิมนุษยชนตามรายนามด้านล่างนี้ ขอเรียกร้องให้ยุติการดำเนินคดี ต่อนายอานนท์ นำภา ดังกล่าว อย่างไม่มีเงื่อนไข และขอให้ยุติการใช้การดำเนินคดีที่เข้าข่ายการฟ้องคดีปิดปากต่อนักกิจกรรม นักสิทธิมนุษยชน และ ทนายความที่ทำหน้าที่ของตนในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนในฐานะนักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนที่ต้องได้รับ การคุ้มครองตามหลักการในปฏิญญาสากลว่าด้วยนักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ

¹ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 198 ผู้ใดดูหมิ่นศาลหรือผู้พิพากษาในการพิจารณาหรือพิพากษาคดี หรือกระทำการขัดขวางการพิจารณา หรือพิพากษาของศาล ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

² พ.ร.บ.ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 มาตรา 14 ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับ ไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

คดีนี้ ผู้กล่าวหา คือ พ.ต.ท.สุภรัตน์ คำอินทร์ กล่าวหาว่านายอานนท์กระทำความผิด โดย “ดูหมิ่นศาลหรือผู้พิพากษาในการพิจารณาหรือพิพากษาคดี หรือกระทำการขัดขวางการพิจารณาหรือพิพากษาของศาล โดยทุจริตหรือโดยหลอกลวงนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่บิดเบือนหรือปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ประชาชนอันมิใช่การกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา”

เมื่อเดือนพฤษภาคม 2560 พรบ.คอมพิวเตอร์ ฯ มาตรา 14 ที่มีการแก้ไขใหม่ ได้ระบุให้ชัดเจนขึ้นว่า การกระทำที่ถือเป็นความผิดตามมาตรานี้ ต้องเป็นการจงใจ หรือมีเจตนาหลอกลวง นำข้อมูลอันเป็นเท็จเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ และทำให้เกิดความเสียหายในเรื่องอื่น ๆ ที่ไม่ใช่กรณีการหมิ่นประมาท ซึ่งในคดีนี้มีหมายเรียกจากพนักงานสอบสวนเป็นข้อหาดูหมิ่นศาลซึ่งไม่ได้ถูกยกเว้นไว้พรบ.คอมพิวเตอร์ ฉบับแก้ไขที่มีผลบังคับใช้แล้ว

ลงนาม

มูลนิธิสืบสวนวัฒนธรรม

สมาคมนักกฎหมายสิทธิมนุษยชน

มูลนิธิศูนย์ข้อมูลชุมชน

มูลนิธินิติธรรมสิ่งแวดล้อม

ติดต่อข้อมูลเพิ่มเติม

พรเพ็ญ คงขจรเกียรติ ผู้อำนวยการมูลนิธิสืบสวนวัฒนธรรม โทร 02-1015481